

Sygn. akt VI Gz 123/15

POSTANOWIENIE

Dnia 18 maja 2015r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Walus-Rzasa (spraw.)

Sędziowie: SSO Barbara Frankowska

SSO Anna Harmata

Protokolant: asyst. sędz. Karolina Sitek-Pelc

po rozpoznaniu w dniu 18 maja 2015r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa: D. W., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w R.

przeciwko: (...) Sp. z o. o. w R.

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda na pkt. III postanowienia Sądu Rejonowego
w R. V Wydziału Gospodarczego z dnia 20 lutego 2015r., sygn. akt V GC 379/14;

postanawia:

1. oddalić zażalenie;
2. zasądzić od powoda D. W., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą (...) w R. na rzecz pozwanego (...) Sp. z o. o. w R. kwotę 60 zł (sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 lutego 2015r. Sąd Rejonowy w Rzeszowie Wydział V Gospodarczy umorzył postępowanie w przedmiocie apelacji powoda (pkt. I); uchylił wyrok Sądu Rejonowego w Rzeszowie z dnia 22 maja 2014r., sygn. akt V GC 379/14 i umorzył postępowanie w sprawie (pkt. II); zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 917 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym postępowania apelacyjnego (pkt. III) oraz zarządził zwrot z urzędu powodowi po uprawomocnieniu się orzeczenia kwoty 76 zł tytułem połowy wpisu od apelacji (pkt. IV).

W uzasadnieniu powyższego Sąd podał, że w związku z tym, że powód cofnął apelację przed sądem pierwszej instancji, to na podstawie art. 391 § 2 kpc, sąd ten umorzył postępowanie w przedmiocie apelacji powoda. Dalej argumentował, że powód cofnął pozew po wydaniu wyroku, a przed jego skutecznym zaskarżeniem (wprawdzie apelacja była wniesiona jednakże nieskutecznie), stąd też uchylenie wyroku i umorzenie postępowania w oparciu o art. 332 § 2 kpc. Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd uzasadnił zasadami ogólnymi wynikającymi z art. 98 § 1 i 3 kpc, a zatem obciążył kosztami stronę przegrywającą proces.

Na powyższe orzeczenie w zakresie pkt. III zażalenie złożył powód, zarzucając naruszenie przepisów postępowania tj. art. 102 kpc poprzez jego niezastosowanie, pomimo istnienia ku temu stosownych przesłanek i tym samym obciążenie powoda obowiązkiem uiszczenia na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów postępowania apelacyjnego.

W oparciu o powyższy zarzut powód wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez nieobciążenie powoda kosztami, ewentualnie uchylenie postanowienia w zaskarżonej części i przekazanie Sądowi Rejonowemu w R. do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych.

Powyższe skarżący uzasadniał tym, iż na skutek cofnięcia apelacji przez powoda, postępowania apelacyjnego nie było. Zdaniem powoda, w niniejszej sprawie Sąd powinien był zastosować art. 102 kpc, z którego wynika tzw. zasada słuszności, zgodnie z którą sąd w uzasadnionych przypadkach może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo w ogóle jej nie obciążać.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wniósł o jego oddalenie w całości oraz o zasądzenie od powoda kosztów postępowania zażaleniowego według norm przepisanych. Pozwany w uzasadnieniu powyższego wskazał, że apelacja została przez powoda skutecznie złożona i doręczona stronie pozwanej, która to złożyła odpowiedź na apelację. Miały zatem miejsce czynności procesowe obydwu stron w postępowaniu apelacyjnym. W takiej zaś sytuacji stronę cofającą środek zaskarżenia należy uznać za stronę przegrywającą proces.

Sąd zważył co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

W rozpoznawanej sprawie w dniu 22 maja 2014r. Sąd Rejonowy w R. wydał wyrok, którym oddalił powództwo oraz zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Od powyższego wyroku powód, pismem z dnia 12 czerwca 2014r. wniósł apelację (k. 127-132). Zarządzeniem z dnia 8 lipca 2014r. powód został wezwany do uzupełnienia braków formalnych apelacji (k. 136). Po uzupełnieniu braków apelacji sędzia referent, zarządzeniem z dnia 3 listopada 2014r. nakazał doręczyć odpis apelacji stronie pozwanej. Strona pozwana odpis apelacji odebrała w dniu 14 listopada 2014r. (k. 155), a następnie pismem z dnia 1 grudnia 2014r. wniosła do Sądu Okręgowego w Rzeszowie odpowiedź na apelację.

Pismem procesowym z dnia 11 grudnia 2014r. powód cofnął apelację wraz ze zrzeczeniem się roszczenia (k. 158), zaś pismem z daty 10 grudnia 2014r. (data stempla pocztowego) pełnomocnik powoda cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia.

Niewątpliwie w związku z podjętymi przez powoda czynnościami procesowymi Sąd I instancji prawidłowo orzekł w pkt. I i II postanowienia z dnia 20 lutego 2015r. – co jednak nie było kwestionowane przez skarżącego. Powód zaskarżył powyższe orzeczenie w zakresie pkt. III, w którym to Sąd obciążył kosztami procesowymi za postępowanie przed sądem pierwszej instancji i za postępowanie apelacyjne powoda.

Powyższe rozstrzygnięcie Sądu I instancji należy uznać za prawidłowe. Zarówno bowiem treść przepisu art. 391 § 2 kpc jak i art. 332 § 2 kpc prowadzi do wniosku, że w razie cofnięcia apelacji oraz cofnięcia pozwu po wydaniu wyroku do rozstrzygnięcia w przedmiocie zwrotu kosztów procesu stosuje się normę prawną z art. 203 kpc. (zob. komentarz do art. 332 kpc pod red. A. Kakubecki, Lex 2013 oraz komentarz do art. 332 kpc pod red. M. Manowskiej, Lex 2013).

Cofnięcie pozwu jest cofnięciem wniosku o udzielenie ochrony prawnej roszczeniu procesowemu. Jest wyrazem prawa powoda do dysponowania przedmiotem procesu oraz przejawem odwołałości czynności procesowych. Art. 203 § 2 kpc stanowi, że cofnięcie pozwu niweczy skutki (zarówno procesowe jak i materialnoprawne) wywołane jego wniesieniem. Jeżeli powód cofnie pozew przed wysłaniem odpisu pozwu, sąd z urzędu zwraca mu całą uiszczoną opłatę, a przed rozpoczęciem rozprawy połowę uiszczoną opłatę (art. 79 ust. 1 pkt. 1 i 3 ustawy o kosztach w sprawach cywilnych). W razie cofnięcia pozwu po rozpoczęciu rozprawy sąd nie zwraca już opłaty, poza wyjątkami wskazanymi

w ustawie. Zgodnie zaś z treścią art. 203 § 3 kpc w razie cofnięcia pozwu poza rozprawą przewodniczący odwołuje rozprawę i o cofnięciu zawiadamia pozwanego, który może w terminie dwutygodniowym złożyć wniosek o przyznanie kosztów. Innymi słowy pozwany jest traktowany jako wygrywający proces, dlatego należy mu się zwrot kosztów procesu, o ile złoży wniosek (tak komentarz do art. 203 kpc pod red. P. Telenga, Lex 2012). Art. 203 § 2 kpc jest przepisem szczególnym w stosunku do art. 109 i 102 kpc.

Powód we wniesionym zażaleniu zakwestionował zasadę, na podstawie której Sąd Rejonowy o kosztach rozstrzygnął. Zdaniem powoda Sąd nie powinien był obciążać go kosztami apelacyjnymi, albowiem takiego postępowania nie było, a w przypadku postępowania przed Sądem I instancji powinien był zastosować art. 102 kpc i odstąpić od obciążenia powoda kosztami procesu.

Z powyższą argumentacją nie sposób się zgodzić. Należy podkreślić, że powód cofnął wniesioną apelację już po doręczeniu jej odpisu stronie pozwanej. Pozwany zdążył w tym czasie wnieść do sądu odpowiedź na apelację, przez co podjął czynności procesowe. A w związku z tym, że był on reprezentowany przez pełnomocnika procesowego poniósł tym samym koszty zastępstwa procesowego w postępowaniu wywołanym apelacją powoda.

Również drugi zarzut powoda należy uznać za nietrafny. W rozpoznawanej sprawie zdaniem Sądu Okręgowego nie zachodzą przesłanki z art. 102 kpc, zgodnie z którym w przypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej wcale. Jak już wspomniano powyżej art. 203 § 2 kpc jest przepisem szczególnym w stosunku do art. 109 i 102 kpc. Zarówno w literaturze prawa jak i orzecznictwie przyjmuje się, iż w wypadku cofnięcia pozwu obowiązek zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego, na jego żądanie, obciąża powoda bez względu na przyczynę cofnięcia. Dopuszcza się odstępstwo od tej reguły, tylko wówczas, gdy powód wykaże, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia pozwu. Dotyczy to np. sytuacji gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda (por. postanowienie SN z dnia 12.04.2012r., II CZ 208/11, postanowienie SN z dnia 8.02.2012r., V CZ 109/11, postanowienie SN z dnia 7.03.2013r., IV CZ 8/13). Powyższy wyjątek w niniejszej sprawie nie zachodzi. Powód, ani w piśmie o cofnięciu pozwu, ani w piśmie o cofnięciu apelacji nie wskazał przyczyn cofnięcia. Rację ma zaś strona pozwana, iż w zażaleniu powód przywołał jedynie swoje subiektywne odczucie co do zasadności zgłoszonego roszczenia i słuszności jego dochodzenia na drodze sądowej. Nie wykazał natomiast, że wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw czy też celowej obrony.

Sąd I instancji wydał zatem prawidłowe rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu, obciążając nimi powoda, uznając go za stronę przegrywającą cały proces. Sąd też prawidłowo wyliczył wysokość poniesionych przez pozwanego kosztów. Pozwany poniósł w procesie wyłącznie koszty zastępstwa procesowego. W związku z tym, iż powód domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 3.044,67 zł to zgodnie z treścią § 6 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013.490) stawka minimalna przy wartości przedmiotu sporu powyżej 1.500 zł do 5.000 zł wynosi 600 zł. Do tego należało doliczyć kwotę 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Zgodnie zaś z zapisem § 12 ust. 2 pkt. 1 w/w rozporządzenia stawki minimalne za prowadzenie spraw w postępowaniu apelacyjnym wynoszą 50% stawki minimalnej tj. w niniejszej sprawie 300 zł. Łączna suma kosztów poniesionych przez pozwanego wynosiła zatem 917 zł.

Mając na uwadze powyższe okoliczności Sąd, na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc oddalił zażalenie jako oczywiście bezzasadne. Orzeczenie o kosztach znajduje uzasadnienie w art. 98 § 1 i 3 kpc w zw. z § 12 ust. 2 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013.490).

Z:

1. (...)

2. (...)